

HOTĂRÂREA nr. 1-137/2022
cu privire la examinarea contestației doamnei Oliga Dumanscaia
împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr.3-53/2022 din 15.04.2022

28 iunie 2022

municipiul Chișinău

Examinând contestația doamnei Oliga Dumanscaia împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-53/2022 din 15.04.2022, audiind informația prezentată de către doamna Inga Furtună, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

La data de 22.11.2021 în corespondența instituțională a Consiliului Superior al Procurorilor a fost înregistrată adresarea cet.Oliga Dumanscaia, prin care s-a solicitat sancționarea procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Xxxxx, Xxxxx Xxxxx, care ar fi comis mai multe ilegalități în raport cu drepturile solicitantei.

În virtutea prevederilor art.45 alin.(1) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, adresarea de referință a fost transmisă, pentru examinare conform competenței, Inspecției procurorilor, care la data de 22.12.2021 a dispus încetarea procedurii disciplinare, dat fiind faptul că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului vizat în adresarea solicitantei.

Decizia nominalizată, adoptată de către inspectorul din cadrul Inspecției procurorilor, a fost contestată de către autoarea adresării, solicitând anularea acesteia și sancționarea procurorului Xxxxx Xxxxx, deoarece acesta nu și-a îndeplinit corespunzător atribuțiile de serviciu și nu a avut un comportament demn de statutul pe care îl deține.

Prin Hotărârea nr.3-53/2022 din 15.04.2022, adoptată de către Colegiul de disciplină și etică, contestația cet.Oliga Dumanscaia a fost respinsă, iar decizia Inspecției procurorilor, adoptată pe caz, a fost menținută fără modificări.

Astfel, examinând cauza disciplinară de referință, Colegiul de disciplină și etică, a stabilit că *„procurorul Xxxxx Xxxxx în cadrul examinării procesului penal nr.xxxx nu a admis careva încălcări, în acțiunile acestuia nefiind stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii a unor abateri disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la Procuratură”*, motiv din care a respins contestația și a menținut decizia Inspecției Procurorilor.

Nefiind de acord cu hotărârea Colegiului de disciplină și etică, solicitanta, la data de xx.xx.2022, a depus contestație la Consiliul Superior al Procurorilor, menționând că atât Inspecția procurorilor, cât și Colegiul de disciplină și etică nu au depus diligența necesară pentru a examina faptele reclamate și nu au analizat corect deficiențele din activitatea procurorului Xxxxx Xxxxx, care a avut atitudine superficială în cadrul verificării adresărilor sale și s-a comportat necorespunzător în exercițiul funcției.

Pentru argumentarea dezacordului său cu soluțiile pronunțate de Colegiul de disciplină și etică și Inspecția procurorilor, Oliga Dumanscaia a enunțat că atât Inspecția procurorilor cât și Colegiul de disciplină și etică nu au efectuat verificări

autentice pe marginea circumstanțelor pe care dânsa le-a prezentat și nu au dat răspuns la toate argumentele invocate în sesizarea depusă.

Potrivit argumentelor expuse de Oliga Dumanscaia, decizia Inspecției procurorilor și hotărârea Colegiului de disciplină și etică sunt vădit ilegale și pasibile anulării, deoarece nu demonstrează o apreciere obiectivă a probelor prezentate în conținutul sesizării.

Examinând contestația depusă de către cet.Oliga Dumanscaia și argumentele prezentate în susținerea dezacordului său, poziția exprimată de către reprezentantul Inspecției procurorilor, argumentele invocate în hotărârea criticată, precum și aspectele aferente soluționării adresărilor solicitantei, Consiliul Superior al Procurorilor apreciază necesitatea respingerii acesteia.

Pentru a se pronunța în acest fel, Consiliul Superior al Procurorilor a examinat poziția și argumentele prezentate de către cet.Oliga Dumanscaia, materialele procedurii disciplinare, cadrul normativ relevant și raționamentele exprimate în hotărârea contestată.

Circumstanțele reținute în adresarea cet.Oliga Dumanscaia.

Potrivit sesizării disciplinare se relevă că procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Xxxxx, Xxxxx Xxxxx nu a asigurat examinarea adecvată a adresărilor depuse de către solicitantă, nu a expediat răspunsuri ca să o informeze despre soluționarea alegerii sale și a luat direct din geanta ei personală un document care îi aparținea.

În contextul argumentelor invocate, cet.Oliga Dumanscaia a menționat că a adresat mai multe plângeri, însă nu a primit răspuns de la Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Buiucani, iar procurorii nu au o preocupare serioasă pentru a-și exercita atribuțiile stabilite de lege și, din acest motiv, drepturile sale sunt încălcate, pentru că nu este informată referitor la soluționarea adresărilor sale.

De asemenea, cet.Oliga Dumanscaia a indicat și faptul că la data de xx.xx.2021 s-a prezentat în cancelaria Procuraturii mun.Chișinău, Oficiul Xxxxx, unde i-a fost înmănată o scrisoare de răspuns la una dintre plângerile sale, însă urmare a unei discuții cu procurorul Xxxxx Xxxxx, acesta i-a luat ilegal respectivul document din geanta personală a solicitantei.

Astfel, cet.Oliga Dumanscaia a solicitat să se investigheze îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu din partea procurorului Xxxxx Xxxxx și sancționarea acestuia conform exigențelor stabilite de lege.

Constatări Inspecției procurorilor

Verificând argumentele în speță, Inspecția procurorilor a reținut că Inspectoratul de Poliție Xxxxx, mun.Chișinău, a efectuat investigații procesual-penale în baza adresării cet.Oliga Dumanscaia privind pretinse acțiuni ilegale comise de către avocata Xxxxx Xxxxx, care ar fi prezentat probe false într-un litigiu civil (proces penal nr.xxx din xx.xx.2020).

Pe acest caz, la data de 16.04.2021, procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Xxxx, Xxxxx Xxxxx a dispus refuzul în începerea urmăririi penale, motivând că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Această soluție procesual-penală a fost menținută în ordinea controlului ierarhic superior, prin ordonanța din xx.xx.2021 adoptată de către procurorul, adjunct-interimar

al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, Xxxxx Xxxxxx, care a apreciat că argumentele solicitantei nu sunt întemeiate.

Ulterior, ambele soluții procesual-penale vizate au fost contestate în ordinea controlului judecătoresc, iar la data de xx.xx.2021 prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Xxxx, contestația depusă de către cet.Oliga Dumanscaia a fost respinsă.

În partea ce ține de alegațiile cet.Oliga Dumanscaia precum că procurorul Xxxxx Xxxxxx i-ar fi sustras din geantă un document ce îi aparținea, Inspekția Procurorilor a stabilit că aceste circumstanțe au constituit obiectul unei verificări distincte.

Astfel, prin ordonanța din xx.xx.2021, adoptată de către procurorul, adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, Xxxxx Xxxxxx, s-a dispus respingerea primirii și examinării adresării de referință, dat fiind faptul că aceasta nu conține elementele unei sesizări despre săvârșirea infracțiunii.

Hotărârea nominalizată a fost menținută prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Xxxxx din xx.xx.2021, fiind respinsă contestația depusă de către cet.Oliga Dumanscaia.

Apreciind circumstanțele vizate, Inspekția procurorilor a dedus că, în prezenta speță, nu există temeiuri de tragere la răspundere disciplinară a procurorului Xxxxx Xxxxx și a încetat procedura disciplinară în privința acestuia.

Constatările Colegiului de disciplină și etică

Examinând contestația asupra deciziei Inspekției procurorilor din xx.xx.2021, Colegiul de disciplină și etică a susținut verificările efectuate în cadrul cercetărilor și a acceptat argumentele privind lipsa temeiurilor de tragere la răspundere disciplinară.

În acest sens s-a menționat că „studiind contestația depusă de cet.Oliga Dumanscaia și actele administrate în ședința Colegiului, verificând argumentele expuse de petiționar, Colegiul consideră că contestația depusă este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, deoarece sesizarea depusă inițial este vădit neîntemeiată”.

De asemenea, Colegiul de disciplină și etică a apreciat critic alegațiile petentei și a stabilit că „procurorul Xxxxx Xxxxxx la examinarea procesului penal nr.xxxx și-a desfășurat activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează”, ceea ce determină concluzia că hotărârea a fost adoptată de către acest procuror în baza propriei convingeri și în conformitate cu materialul probator administrat, circumstanțe care nu pot servi temei pentru tragerea lui la răspundere disciplinară.

Concomitent, pentru a se pronunța, Colegiul de disciplină și etică a subliniat că în cadrul procedurilor disciplinare nu examinează „legalitatea însăși a actelor dispuse în cadrul urmăririi penale, reprezentării acuzării în instanța de judecată, dar verifică și se expune asupra modului în care decide un procuror să acționeze într-o speță concretă și corespunderea acestui mod – legilor și actelor normative în vigoare ce reglementează conduita profesională a procurorului”, avându-se drept fundament exigențele prevederilor normative ce reglementează principiul independenței decizionale.

Pe cale de consecință, Colegiul de disciplină și etică a estimat că decizia Inspekției procurorilor din 22.12.2021 este întemeiată și legală, motiv din care a respins contestația cet.Oliga Dumanscaia din xx.xx.2022.

Pozițiile exprimate în ședință.

În poziția sa, cet.Oliga Dumanscaia a susținut argumentele expuse în contestație, solicitând casarea integrală a deciziei Inspecției Procurorilor și a Colegiului de disciplină și etică, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie tras la răspundere procurorul Xxxxx Xxxxxx deoarece acesta a admis încălcarea drepturilor sale.

De asemenea, cet.Oliga Dumanscaia a menționat că Inspecția procurorilor nu a efectuat o verificare minuțioasă a faptelor expuse, nu a administrat probele necesare, dar s-a bazat numai pe documentele pe care le-a anexat dânsa în susținerea poziției exprimate.

Bazându-se pe aceste considerente, cet.Oliga Dumanscaia a reiterat solicitarea sa de anulare a hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-53/22 din 15.04.2022 și dispunerea măsurilor disciplinare corespunzătoare pentru abaterile disciplinare pe care le-a reclamat.

Procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Xxxxx, Xxxxx Xxxxxx a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată, menționând că toate argumentele contestatarei nu au nici un suport factologic și nici juridic.

Astfel, procurorul Xxxxx Xxxxxx a reiterat că la toate adresările cet.Oliga Dumanscaia, depuse la Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Xxxxx au fost expediate răspunsuri, iar atunci când dânsa a reclamat că nu a primit scrisorile de răspuns, i-au fost înmânate repetat copii de pe acestea, pentru a nu-i prejudicia drepturile și interesele.

În partea ce ține de alegațiile privind sustragerea unui document din geanta cet.Oliga Dumanscaia a menționat că pe acest caz a fost depusă plângere, care a fost examinată în procedură distinctă. A subliniat procurorul că nu a luat nici un act din geanta doamnei Oliga Dumanscaia, dar a luat exemplarul scrisorii de pe masă, deoarece dumneai făcea mențiuni scrise de mână pe documentul ce urma să rămână în evidențele oficiale ale instituției. În acest sens el i-a explicat doamnei Oliga Dumanscaia că există o ordine oficială de primire a scrisorilor, iar dezacordul cu răspunsul primit urmează a fi documentat în ordinea stabilită de lege, dar nu prin efectuarea însemnărilor pe exemplarul instituției, deoarece trebuie respectată procedura examinării adresărilor parvenite de la cetățeni.

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 28.06.2022, inspectorul Inspecției procurorilor, a solicitat respingerea contestației cet.Oliga Dumanscaia, cu menținerea deciziei Inspecției procurorilor și a hotărârii Colegiului de disciplină și etică.

Inspectorul a precizat că, în rezultatul verificării sesizării s-a stabilit că ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale, adoptată în baza procesului penal nr.xxxx de către procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Xxxxx, Xxxxx Xxxxxx a fost verificată atât în cadrul controlului ierarhic, cât și în cadrul controlului judecătoresc și a fost menținută, iar alegațiile solicitantei privind comportamentul nedemn al procurorului vizat au constituit obiect al verificărilor separate, efectuate de către procurorul, adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun.Chișinău, Xxxxx Xxxxxx.

Concomitent, reprezentantul Inspecției procurorilor a menționat că, potrivit prevederilor art.3 din Legea cu privire la Procuratură, procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și

independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează. Independența procesuală a procurorului este asigurată prin garanții care exclud orice influență politică, financiară, administrativă sau de altă natură asupra procurorului, legată de exercitarea atribuțiilor sale.

Reprezentantul Inspecției procurorilor a enunțat că în cazul prezentat, materialul probator administrat, atât în faza controlului de către Inspecția Procurorilor, cât și în procesul examinării nemijlocite de către Colegiu, denotă cu certitudine că elementele abaterii disciplinare menționate nu sunt întrunite.

Aprecierile Consiliului Superior al Procurorilor.

Analizând hotărârea contestată și materialele procedurii disciplinare prin prisma criticilor formulate de către Oliga Dumanscaia, ținând cont de argumentele prezentate de către reprezentantul Inspecției procurorilor, precum și de prevederile legale incidente, Consiliul Superior al Procurorilor constată că soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică urmează a fi menținută, cu respingerea contestației, ca fiind neîntemeiată.

Consiliul Superior al Procurorilor reține că hotărârea vizată a Colegiului de disciplină și etică este argumentată, se bazează pe o motivare explicită în raport cu criticile formulate de către cet.Oliga Dumanscaia și conține clarificări adecvate privind cauzele respingerii contestației, circumstanțe care sunt compatibile cu analiza situației ce constituie obiect al procedurii disciplinare, cât și se aliniază substanței concluziilor formulate în hotărârea contestată.

Pe această dimensiune Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că atunci când se pune în discuție modul în care un procuror a interpretat și a aplicat o normă materială sau procesuală, este necesară o precauție deosebită, pentru a nu diminua valoarea principiului de liberă apreciere a probelor, care recunoaște în subsidiar elementul „propriei convingeri” și reprezintă o garanție a independenței procurorului.

Inspecția procurorilor, în cadrul investigațiilor efectuate, a făcut clarificările necesare și a asigurat descrierea complexă a modului cum au derulat circumstanțele descrise de Oliga Dumanscaia în sesizare pe acest caz, sub aspectul examinării de către procurorul Xxxxx Xxxxxx a procesului penal nr.xxxx inițiat în baza plângerii reclamantei împotriva acțiunilor avocatei Xxxxx Xxxxxx.

Astfel, Consiliul Superior al Procurorilor a reținut că cet.Oliga Dumanscaia a inițiat un litigiu civil împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind anularea ordinului de concediere din funcție, acțiune care a fost respinsă de către instanța de judecată (hotărârea Judecătoreiei Chișinău, sediul Xxxx din xx.xx.2020). Potrivit unei sesizări penale, depuse de către cet.Oliga Dumanscaia, avocatul Xxxxx Xxxxxx ar fi prezentat instanței de judecată probe false în cadrul examinării acestui litigiu civil. Respectiv, sesizarea penală a fost înregistrată și examinată de Inspectoratul de Poliție Xxxxxx (proces penal nr.xxxx), fiind înaintată propunerea de refuz în începerea urmăririi penale.

La data de xx.xx.2021, procurorul în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Xxxxxx, Xxxxx Xxxxxx, a adoptat pe acest caz ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale, soluție care a fost menținută atât în ordinea controlului ierarhic superior, cât și în ordinea controlului judecătoresc, în acord cu prevederile legislative corespunzătoare.

Vom evidenția, că toate hotărârile adoptate cu referire la aceste alegații au fost aduse la cunoștința cet.Oliga Dumanscaia, care a valorificat, în modul prevăzut de lege, inclusiv și dreptul de a contesta aceste soluții atât la procurorul ierarhic superior, cât și în ordinea controlului judecătoresc.

În reflecția celor expuse se constată că examinarea tuturor alegațiilor formulate de către cet.Oliga Dumanscaia s-a desfășurat în conformitate cu prescripțiile legale, fiindu-i respectate drepturile de a-și prezenta argumentele, precum și de a realiza dreptul de acces la instanța de judecată în vederea controlului judiciar (atât la judecătorul de instrucție, cât și la Curtea de Apel Chișinău) asupra soluțiilor procesual-penale adoptate aferent faptelor reclamate.

Complementar, se reține că din actele și lucrările procedurii disciplinare, inclusiv potrivit materialelor prezentate în ședința Consiliului Superior al Procurorilor, rezultă că la toate adresările înaintate de către doamna Oliga Dumanscaia aferent speței nominalizate au fost formulate și expediate răspunsuri explicative, în care au fost reflectate informațiile corespunzătoare, rezultate din examinarea acestora.

În partea ce ține de acțiunile pretins ilegale admise de către procurorul Xxxxx Xxxxxx, s-a constatat că acestea au constituit obiect de cercetare în cadrul unei proceduri distincte, în rezultatul căreia la xx.xx.2021 s-a dispus refuzul în primirea și examinarea sesizării în ordinea art.274 din Codul de procedură penală.

Atât Inspecția procurorilor, cât și Colegiul de disciplină și etică au evaluat, cu diligența necesară, modul în care a fost organizată examinarea adresărilor cet.Oliga Dumanscaia, constatându-se că intervențiile instituționale au fost efectuate conform competențelor, iar soluționarea procesual-penală a acestora se încadrează în ordinea juridică ce reglementează parcursul prevăzut de lege pentru asemenea situații.

Concluziile de referință s-au întemeiat pe faptul că alegațiile din adresările cet.Oliga Dumanscaia nu au rămas fără examinare, au fost analizate în ordinea corespunzătoare, iar soluțiile dispuse au fost verificate inclusiv și de către instanța de judecată.

Potrivit materialelor și informațiilor administrate în cadrul examinării contestației de referință, Consiliul Superior al Procurorilor constată că prin încheierea Judecătorei Chișinău, Sediul Xxxxx din xx.xx.2021 (dosar nr.xxxxxxxx), a fost respinsă plângerea avocatului Xxxxx Xxxxxx în interesele cet.Oliga Dumanscaia împotriva ordonanței de refuz în începerea urmăririi penale, din xx.xx.2021, adoptată de către procurorul Xxxxx Xxxxxx și împotriva ordonanței adoptate la xx.xx.2021 în ordinea controlului ierarhic superior pe cazul privind prezentarea documentelor false de către avocata X. Xxxxxx.

În același context se reține că prin încheierea Judecătorei Chișinău, Sediul Xxxxx din xx.xx.2021 (dosar nr.xxxxx), a fost respinsă plângerea petiționarei Oliga Dumanscaia prin care s-a solicitat pornirea urmăririi penale în privința procurorului Xxxxxx Xxxxxx.

În context, s-a constatat că aceste soluții ale instanței de judecată au fost contestate la Curtea de Apel Chișinău, circumstanță care, de asemenea, validează necesitatea respingerii contestației depuse în prezenta speță.

De asemenea, aceste considerente confirmă raționamentul privind exercitarea căilor de atac de către cet.Oliga Dumanscaia, care și-a realizat dreptul său la un recurs efectiv, atât în contextul controlului ierarhic superior, cât și prin adresarea la instanța

de judecată, astfel încât faptele reclamate de către aceasta să fie examinate potrivit prevederilor stabilite de cadrul normativ relevant.

Consiliul Superior al Procurorilor constată că în raport cu cet.Oliga Dumanscaia nu au fost încălcate drepturile acesteia, or, adresările înaintate au fost examinate din punct de vedere a legalității, iar prin răspunsurile ce au fost formulate în adresa petiționarei, i-a fost explicat motivul respingerii sesizării depuse.

În asemenea circumstanțe, trebuie menționat că interpretarea de către procuror a normei de drept material reprezintă, în realitate, o modalitate de aplicare în concret a legii și, dacă este făcută cu bună-credință, rațional, argumentat și rezonabil, nu poate constitui abatere disciplinară, întrucât se circumscrie competențelor atribuite de lege.

Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că în hotărârea contestată a Colegiului de disciplină și etică s-a dat o apreciere relevantă situației criticate, precum și au fost expuse raționamentele, care au determinat necesitatea menținerii deciziei Inspecției procurorilor, facându-se raportarea corespunzătoare între criticile formulate de către cet.Oliga Dumanscaia și circumstanțele constatate în cadrul verificărilor efectuate, care au determinat că toate procedurile de examinare a adresării acesteia s-au conformat reglementărilor legislative și instituționale incidente speței.

Pornind de la raționamentele expuse *supra*, în temeiul art. 37, art. 70 alin. (1) lit. f), art. 77, art. 86 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pct. 9.11 lit. a) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct. 81 lit. a) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația doamnei Oliga Dumanscaia împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.3-53/2022 din 15.04.2022.

2. A menține hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.3-53/2022 din 15.04.2022, prin care a fost menținută decizia Inspecției procurorilor din xx.xx.2021, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Xxxxx, Xxxxx Xxxxxx, din motiv că nu au fost identificate temeuri de tragere la răspundere disciplinară.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, *www.csp.md*, directoriul *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art.191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	Prenume și Nume	Semnătura
1.	Dorel MUSTEAȚĂ	<i>absent</i>
2.	Sergiu LITVINENCO	<i>semnat</i>

3.	Ceslav PANICO	<i>absent</i>
4.	Inga FURTUNĂ	<i>semnat</i>
5.	Andrei ROȘCA	<i>absent</i>
6.	Constantin ȘUȘU	<i>semnat</i>
7.	Eduard VARZAR	<i>semnat</i>
8.	Lilia POTÎNG	<i>semnat</i>
9.	Svetlana BALMUȘ	<i>semnat</i>
10.	Andrei CEBOTARI	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

Angela MOTUZOC